

AFRYKAŃSKI POMÓR ŚWIŃ NA LITWIE

24 stycznia br. Litewska Służba Sanitarno-Weterynaryjna (LSSW) poinformowała o dwóch przypadkach Afrykańskiego Pomoru Świń (ASF) wśród dzików upolowanych około 70-80 km od granicy z Polską. O sprawie poinformowano Komisję Europejską, Światową Organizację Zdrowia Zwierząt, służby weterynaryjne krajów sąsiadujących i Unii Celnej. Według władz litewskich dotychczas nie stwierdzono zwiększonej śmiertelności świń.

W dniu wczorajszym Rosja wstrzymała eksport wieprzowiny z terenu całej Unii Europejskiej, co w ocenie Komisji Europejskiej jest nieproporcjonalne do zagrożenia. Polskie służby prowadzą działania mające na celu niedopuszczenie do przedostania się choroby na terytorium RP, jednak ze względu na łatwość, z jaką szerzy się wirus ASF, jak również spodziewane drogi wprowadzenia czynnika zakaźnego na terytorium RP, ryzyko przeniesienia ASF na terytorium Polski należy ocenić jako wysokie.

WNIOSKI:

- Intensywny monitoring w kierunku wykrywania ASF został wprowadzony na Litwie w czerwcu 2013 roku po stwierdzeniu ognisk tej choroby na terytorium Białorusi. Litewskie władze wprowadziły środki zwalczania choroby zgodnie z prawodawstwem UE oraz wytycznymi Komisji Europejskiej.
- W celu weryfikacji wyników próbek dziczyzny przesłano do laboratorium Unii Europejskiej w Hiszpanii.
- LSSW wyznaczył strefę zapowietrzoną, która obejmuje sześć rejonów na południu Litwy, w tym graniczące z Polską (olicki, druskiennicki, orański, solecznicki, łożdziejski oraz trocki).
- Premier Litwy Algirdas Butkevičius po wczorajszym posiedzeniu rządu poinformował o decyzji odstrzelenia całej populacji dzików na ww. obszarze.
- W strefie zapowietrzonej wprowadzono następujące działania: zakaz eksportu żywych świń, mięsa wieprzowego oraz produktów pochodnych (o ile nie są transportowane bezpośrednio do rzeźni litewskich), zakaz polowań na dziki z nagonką, zakaz obrotu dziczyzną bez przeprowadzenia badań laboratoryjnych. Ponadto wydano szczegółowe wytyczne dla myśliwych.
- Litewskie służby weterynaryjne zwiększyły liczbę i zakres kontroli hodowców trzody chlewnej pod kątem testów na ASF.
- Litewskie Ministerstwo Środowiska informuje, że na początku 2013 roku populacja dzików na Litwie wynosiła ok. 60 tys. osobników. Po ubiegłorocznych odstrzałach liczba ta zmniejszyła się o połowę. Plany na 2014 rok przewidują osiągnięcie poziomu 7 tys. sztuk. Przedstawiciele związków łowieckich podkreślają jednak, że takie rozwiązanie nie jest w pełni skuteczne, bowiem nie wszystkie padłe dziki są znajdowane i choroba może być nadal roznoszona przez zwierzęta żywiące się padliną.
- W dniu wczorajszym Rosja wstrzymała eksport wieprzowiny z terenu całej Unii Europejskiej. Unijny komisarz ds. rolnictwa i rozwoju wsi ocenił decyzję Rosji jako nieproporcjonalną do zagrożenia i poinformował, że KE będzie dążyć do zmiany decyzji władz rosyjskich (planowane jest wydanie decyzji KE wprowadzającej ograniczenia w handlu na rynku wewnętrznym UE trzodą chlewną z Litwy). W I półroczu 2013 roku Rosja była czwartym co do wartości odbiorcą polskiej wieprzowiny.

DZIAŁANIA SŁUŻB I INSTYTUCJI NA TERYTORIUM RP:

- Główny Lekarz Weterynarii poinformował, że zidentyfikowano główne drogi możliwego przeniesienia ASF na terytorium Polski. Dla każdej z nich w ciągu ostatnich miesięcy wzmocniono stosowne działania kontrolne celem redukcji zagrożenia (np. badania laboratoryjne świń i dzików na terenie województw granicznych na wschodzie kraju).
- Wojewódzkim Lekarzom Weterynarii polecono monitorowanie stanu zdrowia świń przemieszczonych od 15 grudnia 2013 roku na terytorium Polski z Litwy. Informacja dot. ASF na Litwie została przekazana wszystkim powiatowym lekarzom weterynarii na terenie województwa podlaskiego.
- W dalszym ciągu obowiązują wydane w roku ubiegłym rozporządzenia wojewodów (lubelskiego, mazowieckiego i podlaskiego) w sprawie zarządzenia środków w związku z wystąpieniem ASF na terytorium Białorusi i możliwości jego przeniesienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu zabezpieczeniu powiatów najbardziej zagrożonych możliwością wystąpienia ASF. Rozporządzenia te określają środki, których celem jest stworzenie szczelnego systemu nadzoru nad obrotem zwierząt wrażliwych na ASF oraz wszelkich pozyskanych od nich produktów.
- W dniu wczorajszym w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi odbyło się posiedzenie Rady Sanitarno-Epizootycznej.
- RCB pozostaje w stałym kontakcie z Głównym Lekarzem Weterynarii.

Opracowanie: Beata Janowczyk, Aleksander Paszkowski, Wydział Analiz RCB